چالش آب در روستای غریبه نواز «چهکند»

فرخ نژاد–از این نقطه روستایی و دیگر روستاهای حاشیه شهر بیرجند که بار اضافی جمعیت این شهر را در سال های اخیر به ویژه با ادامه دار شدن خشکسالی ها به دوش کشیدند به عنوان روستاهای هفتاد و دو ملت یاد می کنند.

حاجی آباد، امیرآباد، علی آباد لوله، چهکند و دستگرد و زمانی هم روستای دهلکوه در این لیست قرار داشت که با الحاق آن به شهر بیرجند به نقشه این شهر اضافه شد.

هر چند این روستاها مصوبه هیئت دولت قبل را برای الحاق به شهر بیرجند هم داشتند اما تنها دهلکوه توانست جواز الحاق به مرکز استان را کسب کند ولی بقیه روستاها همچنان روستا باقی ماندند.

از جمله روستاهایی که با وجود جمعیت روز افزون در سال های اخیر همچنان در لیست روستاهای بخش مرکزی بیرجند قرار دارد چهکند است.

• ۷۰ درصد اهالی رفتند

آن طور که مطلعان این روستا می گویند: در دهه های گذشته حدود ۷۰ درصد جمعیت چهکند به شهرها به ویژه بیرجند مهاجرت کردند و اگر هم جمعیت زیادی دارد همه غیر بومی و غریبه هستند.

هر چند ساخت و سازها در این روستای اقماری شهر بیرجند رو به فزونی است اما بیشتر آن ها شهرنشین هستند و فقط برای تفریح و روزهای تعطیل به چهکند می آیند. بعلاوه یک قطعه زمین هم در پایین دست هسته اولیه روستا به گفته آن ها به مهاجران چهکند اختصاص دادند که از درح لانوی سر بیشه گرفته تا عرب خانه نهبندان را می توان در این نقطه دید و شاید به این دلیل است که از این روستا و دیگر روستاهای حاشیه شهر بیرجند به عنوان هفتاد و دو ملت یاد می شود. حضور این مهاجران آن طور که آن ها می گویند سبب شده تا یکپارچگی فرهنگی چهکند و دیگر روستاهای حاشیه ای شهر بیرجند از بین برود و دارای تنوع فرهنگی آن هم با فرهنگ های متفاوت شود.

آن هایی که شهرک چهکند را یا بهتر بگویم بافت جدید را به عنوان مامن و مسکن برگزیدند شاید چون وضعیت مالی چندان مناسبی نداشتند این نقطه را برای زندگی انتخاب کردند.

• حائل بین دو هسته

حائل بین دو هسته اصلی و جدید این نقطه روستایی هم زمین های کشاورزی و باغ های این روستاست زیرا به دلیل قرار گیری در دامنه ارتفاعات با قران دارای آب و هوای خوبی است، به ویژه برای آن هایی که می خواهند از طبیعت زیبا و بکر کوه های با قران و سدزیبای ژرف که در بالادست این روستا احداث شده استفاده لازم را ببرند.

کشاورزی چهکند هم هنوز زنده است هر چند درختان آب مانند قبل کشت نمی شود اما بیشتر اهالی به کاشت درختانی که با اقلیم خراسان جنوبی یعنی زرشک و عناب همخوانی دارد روی آوردند.

اگر هنوز کشاورزی چهکند از بین رفته به دلیل آن است که منابع آب کشاورزی این روستا از منابع ذخیره شده در پشت سد ژرف تامین می شود.

آن طور که اهالی می گویند: این سد هیچ گاه لب آن در این سال خشکی ها خشک نشده و همیشه حتی در اوج تابستان و فصل گرما هم مقداری آب در درون خود ذخیره داشته است.

اما خواسته اهالی از مسئولان و متولیان امر این است که به این سد هم با توجه به فاصله اندکی که با شهر بیرجند دارد برای ایجاد زیرساخت ها و قرار گرفتن به عنوان منطقه نمونه گردشگری مساعدت و توجه لازم را داشته باشند.

بعلاوه نیاز است اطلاع رسانی های لازم از سوی متولیان امر برای شناساندن این بند همانند دیگر بندها مانند امیرشاه و بند دره و آبشار چهارده انجام شود تا این نقطه هم به یکی از نقاط هدف برای گردشگران و شهرنشینان بیرجند در اوقات فراغت تبدیل شود.

• ۸۰ درصد ساکنان غیر بومی هستند

هر چند به گفته آن ها از شهرک جدید این روستا با نام شهرک چهکند یاد می شود اما ۸۰ درصد آن ها غیر بومی هستند و حتی آن هایی که ساکن چهکند قدیم هم بودند بیشتر املاک و زمین های خود را به غریبه ها فروختند و اکثر ساکنان هسته اصلی این روستا نیز بومی نیستند.

قبل از پایداری خشکسالی ها هم اهالی چهکند که جمعیت آن ها زیاد بوده بیشتر محصولاتی مانند گردو، عناب، زرشک و انواع میوه های سردرختی و... را تولید می کردند اما قهر طبیعت در این سال ها سبب شده تا بیشتر عناب، زرشک و گردو در سبد کشاورزی آن ها باشد زیرا محصولات کم آب خواهی است.

تمام زیرساخت ها مانند آب، برق، تلفن و گاز هم به این روستای حاشیه شهر بیرجند منتقل شده اما با توجه به جمعیت بالا و شیبی که دارد بیشتر وقت ها به گفته اهالی آب این روستا قطع می شود و جمعیت بالای این روستا را دچار چالش می کند.

بعلاوه جمعیت رو به فزونی چهکند سبب شده تا در زمینه تامین فضای آموزشی این روستا با مشکل مواجه باشد و تعدادی از دانش آموزان آن در کانکس درس بخوانند.

هر چند این روستا فرد بنام و مشهوری ندارد اما «غلام حسین چهکندی نژاد» از شعرای نوسرای این روستاست که تاکنون ۷ تا ۸ کتاب از وی چاپ شده و جالب این است که این شاعر در پایتخت بیشتر از مرکز استان شناخته شده و شاید دلیل آن هم این باشد که بیشتر شعرای بیرجندی شعر کلاسیک می گویند.

• شناسایی نقاط ضعف و قوت

دهیار چهکند که حدود ۵ سال است مسئولیت دهیاری این روستای حاشیه ای شهر بیرجند را بر عهده دارد هم می گوید: از زمانی که مسئولیت دهیاری را بر عهده گرفته ام سعی کردم نقاط ضعف و قوت آن را شناسایی کنم زیرا این روستا به دلیل قرارگیری در حاشیه شهر بیرجند یک روستای مهاجرپذیر به حساب می آید طوری که افراد زیادی چهکند را برای سکونت انتخاب می کنند و جمعیت آن در این سال ها دارای رشد تصاعدی بوده است.

«مهدی عابدینی» می افزاید: براساس آخرین سرشماری انجام شده در سال گذشته جمعیت این روستا حدود ۵ هزار نفر است اما هنوز به صورت رسمی این آمار به دهیاری اعلام نشده است.

بعلاوه آماری که مرکز بهداشت این روستا از تعداد جمعیت آن دارد خیلی بیشتر از این است طوری که به حدود ۸ هزار نفر می رسد.

چهکند بنا به گفته دهیار آن دارای دو هسته اولیه و ثانویه است و دلیل شکل گیری شهرک جدید چهکند یا همان بافت جدید آن این است که بعد از زلزله ای که در سال های قبل اتفاق افتاد مسئولان با توجه به بررسی هایی که انجام دادند تصمیم گرفتند ساخت و سازها در محدوده ای خارج از گسل انجام شود.

• مشکلات رفع شده

آن طور که او می گوید: تا قبل از این چهکند با مشکلات زیادی مواجه بوده که یکی از معضلات آن جاده ورودی روستا بود که به دلیل عرض کمی که داشت همیشه شاهد تصادفات زیادی چه به صورت جرحی و فوتی در این نقطه ورودی چهکند بودیم اما اکنون با تعریض مسیر و اصلاح هندسی مشکل برطرف شد ولی در حال حاضر مشکل این نقطه نداشتن روشنایی لازم است که باید مسئولان امر در این زمینه نیز چاره اندیشی کنند.

• کمبود فضای آموزشی

مشکل کمبود فضای آموزشی را دهیار هم قبول دارد و می افزاید: چون فضای کافی در این زمینه در چهکند وجود ندارد تعدادی از دانش آموزان مجبورند در کانکس درس بخوانند.

هر چند در این سال ها به همت خیران در بافت جدید روستا مدارسی ایجاد شده اما تکافوی نیاز را نمی کند طوری که اکنون ۶ باب مدرسه در سمت توسعه و یک باب مدرسه هم در بافت قدیم چهکند وجود دارد و ۶۷۳ دانش آموز در آن تحصیل می کنند.

بعلاوه با توجه به فزونی جمعیت چهکند دیگر خانه بهداشت این روستا جوابگوی نیاز مردم نیست و اهالی نیاز به پزشک دارند که با پیگیری های انجام شده احداث مرکز بهداشت این روستا در دستور کار قرار گرفت و اکنون نیز مراحل پایانی ساخت را طی می کند.

همچنین یک پزشک هم در مرکز بهداشت روستا برای ارائه خدمات بیشتر به اهالی مستقر شده است.

به گفته او چهکند از لحاظ امنیتی و نظام وضعیت مناسبی دارد و زیر مجموعه کلانتری ۱۴ امیرآباد به حساب می آید.

دهیار چهکند هم مشهور شدن روستاهای حاشیه شهر بیرجند به هفتاد و دو ملت را قبول دارد و می گوید: با توجه به این که در حال حاضر جمعیت زیادی با فرهنگ های متفاوت در این روستاها ساکن شدند باید به طور حتم کارهای فرهنگی و اجتماعی خوبی در دستور کار قرار گیرد تا شاهد وقوع آسیب های کمتر در روستاهای حاشیه شهر بیرجند باشیم.

• اشتغال های زود بازده

به نظر «عابدینی» هر چند در این سال ها فعالیت ها و اقدامات خوبی برای ایجاد اشتغال در این روستا انجام شده که از جمله آن اشتغال های زود بازده است اما نیاز به توجه بیشتری در این زمینه احساس می شود.

وی با اشاره به برگزاری دوره های آموزشی صنایع دستی برای خانم های خانه دار این روستا می افزاید: آموزش های مختلف در حوزه های مشاغل متفاوت با توجه به هماهنگی هایی که با فنی و حرفه ای و آموزش و پرورش و... انجام شده است در این روستا ادامه دارد.

• ظرفیتی با نام بند ژرف

وی به وجود آب و هوای بسیار مطلوب این روستا اشاره می کند و می افزاید: یکی از توانمندی های چهکند بند ژرف آن است که با توجه به موقعیت بسیار خوب آن می تواند به منطقه نمونه گردشگری همانند بند دره، آبشار چهارده و... تبدیل شود.

بعلاوه طبیعت روستای چهکند با وجود ساخت و سازهای زیادی که انجام شده است همچنان بکر و دست نخورده باقی مانده که این مسئله هم تاثیر زیادی در منظر طبیعی چهکند دارد.

دهیار چهکند به پرونده هایی که برای ساخت و ساز به کمیسیون ماده واحده ارسال شده است اشاره و تعداد آن را در سال گذشته ۲۳۸ مورد اعلام می کند و ادامه می دهد: هزار و ۱۴۹ واحد در این روستا احداث شده و ۲۰۶ واحد هم نیمه ساز و در حال احداث است.

وی اراضی مستثنیات چهکند را نیز ۱۲/۸ هکتار می داند که در تملک بنیاد مسکن انقلاب اسلامی است.

مهم ترین اقداماتی که در سال قبل انجام شده شامل اجرای پروژه هدایت آب های سطحی چهکند به نقطه مشخص، اجرای ۴۰ هزار متر مربع آسفالت از محل قیر رایگان، ایجاد فضای سبز روستا و پارک، احداث ورزشگاه روباز و چند زمین ورزشی خاکی و... است.

دهیار چهکند هم از قطعی آبی که در روستای چهکند بیشتر مواقع آن هم با جمعیت زیاد این روستا اتفاق می افتد گلایه دارد و می افزاید: با توجه به نزدیک شدن به ماه مبارک رمضان و تابستان این دغدغه بیشتر احساس می شود که لازم است به طور حتم آب و فاضلاب روستایی در این زمینه چاره اندیشی کند.

خواسته دیگر او این است که با توجه به بازگشایی مسیر بولوار پیامبر اعظم به روستای چهکند در دو سال قبل که از بار ترافیک میدان معصومیه و طالقانی کاسته شد از مسئولان راه و شهرسازی می خواهد تا برای بهسازی و زیرسازی این مسیر که ۴/۵ کیلومتر هم بیشتر نیست چاره اندیشی کنند.

به علاوه جمع آوری زباله نیز در این روستا با توجه به قراردادی که با شرکت تعاونی دهیاری های بخش مرکزی منعقد شده سه شب در هفته انجام می شود.

اخبار

رئیس انجمن علمی زمین ساخت ایران اعلام کرد

شناسایی ۶۳ گسل فعال در استان

رنجبر–تعداد گسل های فعال شناسایی شده در استان به ۶۳ مورد رسید. رئیس انجمن علمی زمین ساخت و زمین شناسی ساختاری ایران به «خراسان جنوبی» گفت: گسل های فعال استان سه سال پیش حدود ۳۷ مورد بود. دکتر «خطیب» افزود: آن موقع هنوز طبس به خراسان جنوبی ملحق نشده بود و بعد از آن که گستره سرزمینی استان گسترش یافت تعداد گسل های فعال و ثبت شده ۶۳ مورد در محل های مختلف شناسایی شد که در حال حاضر روی این گسل ها تحقیق می کنیم.

به گفته وی بر اساس شاخص هایی می توان مشخص کرد که کدام گسل ها فعال تر هستند و این موضوع بحث عمیق مطالعاتی را می طلبد.

کمک ۳/۵ میلیارد تومانی راه و شهرسازی برای اجرای فاضلاب مهرشهر

اداره کل راه و شهرسازی استان ۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان به منظور اجرای فاضلاب مهرشهر بیرجند کمک کرد.

مدیر کل راه و شهرسازی استان گفت: این اداره کل برای تکمیل و اتمام پروژه های مسکن مهر و تامین خدمات زیربنایی و روبنایی اقدام به پیگیری و تامین منابع مالی برای اجرا و رفع مشکل فاضلاب مهرشهر بیرجند کرد.

مهندس «مهدی جعفری» با بیان اینکه تنها پروژه ای که دارای مشکل خدمات روبنایی بوده پروژه مسکن مهر مهرشهر بیرجند است و دیگر پروژه های استان خدمات زیربنایی و روبنایی آن تامین شده است افزود: براین اساس این اداره کل ۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان به منظور اجرای فاضلاب مهرشهر بیرجند کمک کرد که مبلغ یک میلیارد تومان به صورت کمک نقدی و ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان به صورت کمک غیرنقدی در قالب تامین زمین بوده است.

وی ابراز امیدواری کرد: با اجرای سریعتر این پروژه مشکلات موجود ساکنان برطرف شود.

لیست منتخب شعبات فروش روزنامه خراسان

نام سوپر	نشانی	نام سوپر	نشانی	نام سوپر	نشانی
منصور	بلوار جوادیه بین خ ایثار وحدت	دولت	نبش دولت ۳۴ بعد از چهارراه	موسوی	بلوار شعبانیه حد فاصل دولت و نیروی هوایی
سارینا	مهرشهر،بلوار ولیعصر نبش خ امام حسین(ع)	علی آبادی	بین خ ۱۷ شهریور ۱۴ و ۱۶	بهار	بین جمهوری ۳ و ۵
د که رهگذر	سه راه اسدی	سلیملی	مهرشهر ،خ حافظ غربی	ایده آل	بین خ قائم ۶ و ۸
سلام	بین نرجس ۱۵ و چهارراه	اشراق	بلوار شعبانیه،بین دولت و موعود	کاظمی	بین دولت ۴۰ و ۴۲
خورشیدی	بلوار جوادیه نبش خ وحدت پ ۸۳	شعبانیه	بلوار شعبانیه بین نرجس و بقیه اله	قیمت شکن	ابتدای خ نیروی هوایی
سروش	مهرشهر،بین خ ولیعصر ۲۶ و ۲۸	سید	ترمینال	خاطره	خ غفاری ،خ نسرین
گلچین	خ غفاری،روبروی دانشگاه آزاد	حسینی نسب	بین غفاری ۲۶ و ۲۸	آبنوس	خ غفاری، ۲۰متری جرجانی
شبدیز	خ غفاری ۲۶	حسینی	بین غفاری ۱۲ و ۱۴	استانستی	خ غفاری،خ زکریای رازی
رز مارکت	نبش معلم ۵ کنار کانال	شمس	بین معلم ۱۰ و ۱۲	شکوه ۱	خ معلم روبروی مسجد امام حسین(ع)
همندی	نبش باهنر شرقی ۱۸	فروغ	نبش معلم ۴۳	همشهری ۲	نبش معلم ۵۴
پیمان	خ غفاری خ زکریای رازی	ستاره	نبش غفاری ۲	مرتضوی	خ غفاری ،خ شهید آوینی ،نبش پونه ۲
لوازم التحریر ۲۰	نبش معلم ۱۱	لویزان	خ غفاری،بلوار شهید آوینی،اول پونه	نوری مقدم	خ غفاری ،زکریای رازی
سوپر ۷۲۴	نبش معلم ۴۸ نبش کوچه	بزرگمهر	خ غفاری،خ بزرگمهر ،خ دانش	تحریر سیاه و سفید	نبش معلم ۲۱
احسانی	دشت علی آباد نبش نارنج ۷	ولیعصر	بین معلم ۲۱ و ۲۳	نادی	خ شهید آوینی ،بین نیلوفر ۱۰ و ۱۲
خراشادی	خ غفاری،روبروی بیمارستان	جردن	نبش معلم ۴۲	شهروند ۷۲۴	نبش ۷ تیر ۶
ایران تحریر	بین معلم ۱۴ و ۱۶	دکه معلم	خ معلم نرسیده به چهارراه بهداری	نیلوفر	خ غفاری،خ پامچال ۸
مروارید	خ ۱۲ فروردین،نبش ۷ تیر	نوفرستی	خ غفاری ،خ قدس شرقی	لبنیات سادات	خ غفاری شهرک گلها
احمد	خ غفاری ۲ خ نصر	مهیا	خ غفاری نبش پرستار ۴	بهمن	بین غفاری ۲۵ و ۲۷

سوپر مارکت شکوه ۱
حاجی آبادی ۰۹۱۵۳۶۲۰۶۳۵

نام سوپر: شکوه ۱
آدرس: خ معلم روبروی مسجد امام حسن(ع)
تلفن: ۰۹۱۵۳۶۲۰۶۳۵